

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 4. maj 2023
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Simon Holmelund Lange
Sagsnr.: 2023-0035-0330
Dok.: 2796290

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål K fra Folketingets Retsudvalg den 4. maj 2023.

Samrådsspørgsmål K:

Vil ministeren uddybe sit argument om, at andre lande også midlertidig havde genindført grænsekontrol på deres indre grænser (jf. svar på § 20-spørgsmål S 235 den 1. marts 2023 om Danmarks midlertidige grænsekontrols forenelighed med EU-retten) og redegøre for, hvordan andre landes adfærd påvirker den juridiske bedømmelse af Danmarks midlertidige grænsekontrol i den konkrete sag? Vil ministeren endvidere redegøre for, om det er rimeligt at pressen ikke får adgang til det beslutningsgrundlag herunder det juridiske grundlag, der danner baggrund for regeringens beslutning om at opretholde midlertidig grænsekontrol?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Gejl (ALT).

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at for regeringen – og ikke mindst for mig som justitsminister – er det afgørende, at vi passer godt på Danmark.

Derfor skal indsatsen i vores grænseområder også være stærk og robust. Der skal ganske enkelt være et effektivt værn mod grænseoverskridende kriminalitet.

Samtidig skal indsatsen være til mindst mulig gene for ganske almindelige borgere – det gælder ikke mindst pendlere.

Situationen i verden omkring os betyder desværre, at der er behov for at opretholde grænsekontrollen mod Tyskland. Regeringen har derimod – som bekendt – besluttet at ophæve grænsekontrollen mod Sverige [efter den 11. maj 2023.]

Når vi genindfører grænsekontrollen mod Tyskland i en ny midlertidig periode, gør vi det, fordi det er nødvendigt for at imødegå de trusler, Danmark står over for.

Men den samlede grænseindsats bliver ændret.

Vi flytter nemlig en del af politiets ressourcer fra indrejsekontrollen, så de i stedet bliver brugt på en markant oprustning i grænseområderne i forhold til at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet.

Det er ekstremt vigtigt for regeringen, at vi slår ned på kriminalitet, der går på tværs af landegrænser. Det vil vi med den nye indsats i grænseområderne blandt andet gøre ved at sikre en øget overvågning af grænserne, der på sigt skal understøttes af øget brug af droner og nummerpladegenkendelse.

Derudover oprettes der en ny operativ enhed i politiet, som kommer til at have særligt fokus på omrejsende kriminelle.

Samtidig med at vi ændrer grænsekontrollen, styrker vi udlændingekontrollen i resten af landet. Det er Rigspolitiets vurdering, at den nye indsats dermed samlet set vil have en positiv effekt på bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet.

Regeringen og myndighederne følger naturligvis situationen tæt, og regeringen er klar til at øge grænsekontrollen på ny med meget kort varsel, hvis det skulle blive nødvendigt. En hel eller delvis lukning af grænsen i tilfælde af alvorlig kriminalitet eller anden større hændelse vil fortsat kunne ske inden for et par timer.

[Betydning af andre landes adfærd]

Og med de indledende bemærkninger vil jeg rette mig mod samrådsspørgsmålet.

Der bliver spurgt til betydningen af de andre landes beslutning om at genindføre grænsekontrol for Danmarks beslutning om samme.

I den forbindelse vil jeg gerne starte med at sige, at Danmarks begrundelse for at genindføre grænsekontrol selvsagt skal kunne stå alene.

Når jeg har fremhævet de øvrige landes beslutning om at genindføre midlertidig grænsekontrol, så er det fordi, de andre lande er underlagt det samme retsgrundlag som Danmark. Derfor er det også relevant at se på, hvordan de andre lande retligt set vurderer forholdene i deres respektive lande i forhold til vurderingen af betingelserne for at genindføre grænsekontrol.

I dette tilfælde har både Tyskland, Frankrig, Østrig, Sverige og Norge – ligesom Danmark – i april besluttet at genindføre grænsekontrol i en ny midlertidig periode og altså dermed også vurderet, at betingelserne herfor i deres respektive lande er til stede.

De samme lande har i øvrigt gennemført grænsekontrol i nogenlunde samme periode som Danmark.

Der er altså ikke tale om, at Danmark går enegang på det her område.

[Pressens adgang til beslutningsgrundlaget]

Jeg bliver også spurgt til pressens adgang til det beslutningsgrundlag, der ligger til grund for regeringens beslutning om at genindføre midlertidig grænsekontrol.

Det er korrekt, at det ikke er alle oplysninger i forbindelse med regeringens interne beslutningsprocesser, som bliver delt med offentligheden.

Det er helt almindelig praksis, som det også har været for tidligere regeringer.

Men vi lægger selvfølgelig åbent frem, hvad vi lægger til grund, når regeringen nu træffer den her beslutning.

Og det kan også læses i det brev, vi har sendt til Kommissionen [den 14. april 2023], og som er oversendt til Folketinget – ligesom det har været tilfældet i forbindelse med tidligere regeringers beslutninger om genindførelse af midlertidig grænsekontrol. Og det kan læses i den uddybende orienteringsskrivelse om det retlige grundlag, som Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg modtog samme dag.

Derudover har jeg i forbindelse med den seneste genindførelse stillet mig til rådighed for pressen med henblik på at uddybe regeringens beslutning.

Jeg genkender derfor ikke kritikken af, at der skulle være en særlig – eller urimelig – lukkethed om regeringens beslutning om at genindføre den midlertidige grænsekontrol i en ny periode.

Tak for ordet.